

บทคัดย่อ

169286

ชื่อภาคานิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของผู้นำองค์กรประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำอิง :
ศึกษา เฉพาะกรณี อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้ทำภาคานิพนธ์ : นายสุหัท นพวงศ์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2548

การศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำองค์กรประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำอิง : ศึกษา เฉพาะกรณี อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้นำองค์กรประชาชน ในการอนุรักษ์แม่น้ำอิง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ การมีส่วนร่วมของผู้นำองค์กรประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำอิง 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วม ของผู้นำองค์กรประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำอิง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้นำองค์กรประชาชน ในเขตอำเภอขุนตาล จังหวัด เชียงราย ที่มีการดำเนินงานอนุรักษ์แม่น้ำอิง คือ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มเยาวชนอนุรักษ์เขตพื้นที่ลุ่มน้ำอิง กลุ่มสตรีระดับหมู่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มอาชีพ กลุ่ม คนตรีพื้นเมือง กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขระดับหมู่บ้าน รวม 390 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็น เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ใช้ t-test และ F-test ทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายและหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 45 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพด้านการเกษตรกรรม รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในองค์กร 1 – 3 ปี
2. การมีส่วนร่วมของผู้นำองค์กรประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำอิง อำเภอขุนตาล จังหวัด เชียงราย โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งด้านการวิเคราะห์ปัญหา ด้านการร่วม กิจกรรมการอนุรักษ์ ด้านการวางแผน และด้านการตรวจสอบและประเมินผล

169286

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำองค์กรประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำอิง จากการศึกษา ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การได้รับประโยชน์จากแม่น้ำอิง และความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อม

4. ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แม่น้ำ พบว่า ประชาชนไม่สนใจ และไม่เข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ขาดจิตสำนึกและความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ องค์กรประชาชนขาดการสนับสนุน ทั้ง งบประมาณ วิชาการ จากองค์กร และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

1. กรมทรัพยากรน้ำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำเนินงานแก่คณะกรรมการพัฒนากลุ่มน้ำทุกระดับ กลุ่มผู้ใช้น้ำและองค์กรประชาชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น งบประมาณ วิชาการ สื่อประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ

2. การดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำอิง ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ควรกระตุ้น ส่งเสริมให้มีการจัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การร่วมตัดสินใจในการวางแผนแก้ไขปัญหา ร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ และการตรวจสอบประเมินผล

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้ชุมชนได้มีการจัดตั้ง กลุ่มอนุรักษ์แม่น้ำอิงขึ้นในทุกหมู่บ้านลุ่มน้ำอิง และสร้างเครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์แม่น้ำอิง เพื่อดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์แม่น้ำอิงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ABSTRACT

169286

Title of Research Paper : Participation of People Organization Leaders on
Mae Ing River Conservation : A Case Study of
Khun Tan District, Chiangrai Province

Author : Mr.Suhat Noppawong

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The three main objectives of the survey were (1) to investigate people organization leaders' participation in the conservation of the Mae Ing river, (2) to identify the factors affecting their participation, and (3) to reveal the problems in their participation including their suggestions in conserving the Mae Ing river.

The sample group consisted of 390 people organization leaders in khun Tan District, Chiangrai Province who were members of the groups that conserved the Mae Ing river. These group were the natural resource and environment conservation group, the youth group for conserving fish breeds in the Mae Ing rivers, the village woman group, the elderly group, the occupational group, the folk music group, and the village health group. A questionnaire was employed as the research instrument. Frequency, percentage, mean and standard deviation were used to describe the data, and t-test and F-test to test the hypotheses.

The findings were briefly stated below.

1. The number of males and that of females were very close. Most were 30-45 years old. They completed elementary education. They were in agriculture and earned an average monthly income of not more than 5,000 baht. They served in the organization for 1-3 years.

2. The people organization leaders participated in conserving the Mae Ing river in Khun Tan District, Chiangrai Province, at a moderate level. All the aspects were found to be at a moderate level. They were problem analysis, participate in conservation activities, and inspection and evaluation.

169286

3. The factors significantly affecting the people organization leaders' participation in conserving the river were age, education, occupation, income, gaining benefits from the Mae Ing river, and awareness of the environmental problems.

4. As for the problem of participation, it was found that people were not interested in and did not understand the conservation of natural resources. They hardly cooperated in conserving natural resources. The people organizations lacked financial support and academic support from related government agencies.

Recommendations

1. The Water Resource Department and local government organizations should support all the levels of the river development committee, the water consumption group and the people organizations with factors necessary for operation such as a budget, academic support, and all forms of public relations media.

2. All the parties concerned should hold an arena where people can express their opinions at all phases : problem analysis, participation in deciding and planning solutions to the problems, joining conservation activities, and inspecting and evaluation.

3. Local government organizations should encourage each community to set up a river conservation group and build a network of conserving the Mae Ing river so that the river can be conserved systematically and continuously.